

Bruxelles, den 4. juni 2026
(OR. en)

10140/26

ECOFIN 748
UEM 226
SOC 336
EMPL 165
COMPET 695
ENV 638
EDUC 220
ENER 337
JAI 749
GENDER 76
JEUN 117
SAN 413
ECB
EIB

FØLGESKRIVELSE

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 3. juni 2026

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: COM(2026) 223 final

Vedr.: Henstilling med henblik på
RÅDETS HENSTILLING
om Rumæniens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige,
strukturelle og budgetmæssige politikker

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 223 final.

Bilag: COM(2026) 223 final

Bruxelles, den 3.6.2026
COM(2026) 223 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Rumæniens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

{SWD(2026) 223 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Rumæniens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97¹, særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) I forordning (EU) 2024/1263 præciseres det, at formålet med rammen for økonomisk styring er dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

- (2) Den 16. juli 2025 vedtog Kommissionen sit forslag til forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955 og forordning (EU, Euratom) 2024/2509³. Formålet med dette forslag er at øge effektiviteten af Unionens finansiering ved at mindske fragmenteringen af den finansielle arkitektur og støtte medlemsstaternes bestræbelser på at samordne deres økonomiske politik i overensstemmelse med artikel 175 i TEUF⁴.
- (3) Den 25. november 2025 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen 2026, hvori Rumænien blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Den Europæiske Union samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2026, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog den fælles rapport om beskæftigelsen og henstillingen om den menneskelige kapital den 9. marts 2026.
- (4) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke Unionens globale konkurrenceevne i de næste fem år. Heri peges der på tre omstillingsforudsætninger, nemlig innovation, dekarbonisering og konkurrenceevne, samt på sikkerhed som væsentlige katalysatorer for bæredygtig økonomisk vækst. Det europæiske semester er afstemt med konkurrenceevnekompasset, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med Kommissionens strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.
- (5) I 2026 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med genopretnings- og resiliensfacilitetens endelige gennemførelsesstadium⁵. Genopretnings- og resiliensplanerne har sammen med finansieringen inden for rammerne af samhørighedspolitikken spillet en afgørende rolle med hensyn til at opfylde de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne var nødvendige for at tage effektivt hånd om alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, som er udstedt i de seneste semesterforløb, og programmerne, som finansieres via den europæiske samhørighedspolitik, var nødvendige for at tage hensyn til de landespecifikke henstillinger. I takt med at genopretnings- og resiliensfaciliteten

³ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955 og forordning (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Den foreslåede forordning er i øjeblikket genstand for forhandlinger mellem fælleslovgiverne.

⁴ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955 og forordning (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Den foreslåede forordning er i øjeblikket genstand for forhandlinger mellem fælleslovgiverne.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

nærmer sig sin udløbsdato, er det fortsat vigtigt at opretholde momentum for de reformer og investeringer, som støttes og gennemføres inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig dem, der bidrager til at håndtere de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger.

- (6) Den 3. juni 2026 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Rumænien 2026. Heri foretages der en vurdering af Rumæniens fremskridt med efterlevelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, og der gøres status over Rumæniens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Rumænien står over for. Rapporten indeholder også en vurdering af Rumæniens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.
- (7) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Rumænien i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De væsentligste resultater af Kommissionens undersøgelse af de makroøkonomiske sårbarheder i Rumænien med henblik på nævnte forordning blev offentliggjort den 20. maj 2026⁶. Den 3. juni 2026 konkluderede Kommissionen, at Rumænien fortsat er berørt af uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer. Sårbarhederne relateret til budgetunderskud og underskud på betalingsbalancens løbende poster er aftaget på det seneste, men er stadig udtalte, mens omkostningskonkurrenceevnen fortsat forværres, om end i mindre grad end hidtil. Det offentlige underskud faldt i 2025 som følge af en markant konsolideringsindsats; underskuddet ventes at falde yderligere i 2026 og 2027, men vil dog stadig være meget stort. Den stærke forbindelse mellem banker og stat er stadig udtalt, idet bankernes beholdning af nationale statsobligationer i forhold til deres samlede aktiver er den største i EU og steg yderligere i 2025. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster faldt kun en anelse i 2025 og ventes at forblive stort, selv om det ventes at falde lidt mere i år. Udviklingen i enhedslønomsatserne aftog markant i 2025 efter kraftig vækst i de foregående år, men de ventes stadig at stige hurtigere end i det meste af EU. Kerneinflationen var den højeste i EU i de seneste år, hvilket kun delvis kan tilskrives forhøjelsen af momsatskerne i 2025, og den forventes at forblive høj. Der blev gjort betydelige politiske fremskridt i 2025, navnlig med hensyn til at reducere budgetunderskuddet taget vare på en toårig fastfrysning af de offentlige lønninger og pensioner samt stigninger i momsatskerne og andre afgifter. Foretages der ikke en yderligere kraftig finanspolitisk konsolidering suppleret med en forsigtig indkomspolitik og effektive strukturreformer, vil Rumænien fortsat være eksponeret for stigende renter og ændringer i investortilliden.
- (8) Den 8. juli 2025 vedtog Rådet en revideret henstilling i medfør af artikel 126 i TEUF med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør i Rumænien⁷. Rådets henstilling indeholdt følgende maksimale vækstrater i

⁶ Dokument fra Kommissionens tjenestegrene "In-depth review for Romania Prepared under Regulation 1176/2011 on the prevention and correction of macroeconomic imbalances", SWD(2026)141 final.

⁷ Rådets henstilling med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Rumænien til ophør, vedtaget den 8. juli 2025. Alle dokumenter i relation til proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for medlemsstaterne findes på: <https://economy->

nettoudgifterne: 2,8 % i 2025, 2,6 % i 2026, 4,6 % i 2027, 4,4 % i 2028, 4,2 % i 2029 og 4,0 % i 2030, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater – beregnet med 2024 som basisår – på 2,8 % i 2025, 5,5 % i 2026, 10,4 % i 2027, 15,2 i 2028, 20,1 % i 2029 og 24,9 % i 2030. Den korrigerende nettoudgiftskurs, der fastsættes i nævnte henstilling, har forrang for de maksimale vækstrater i nettoudgifterne, der er fastsat i henstillingen af 21. januar 2025 om godkendelse af Rumæniens mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag^{8,9}. På grundlag af Kommissionens vurdering af virkningsfulde foranstaltninger af 3. juni 2026¹⁰ suspenderes proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt over for Rumænien.

- (9) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følger virkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har opfordret medlemsstaterne til at anmode om en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpaktens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne¹¹, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025.
- (10) Den 4. maj 2026 forelagde Rumænien sin årlige statusrapport 2026¹² om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne, gennemførelsen af det sæt reformer og investeringer, der ligger til grund for en forlængelse af tilpasningsperioden, samt om gennemførelsen af reformer og investeringer som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Den årlige statusrapport afspejler også Rumæniens halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan, jf. artikel 27 i forordning (EU) 2021/241. Rapporteringen om de foranstaltninger, der er truffet inden for rammerne af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt, indgår i den årlige statusrapport.
- (11) I 2025 udgjorde realvæksten i BNP 0,7 %, og HICP-inflationen lå på 6,8 %. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes det reale BNP at stige med 0,1 % i 2026 og 2,3 % i 2027, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 7,0 % i 2026 og 3,7 % i 2027.
- (12) Ifølge data fra Eurostat¹³ faldt Rumæniens offentlige underskud fra 9,3 % af BNP i 2024 til 7,9 % af BNP i 2025. Faldet i underskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig indvirkningen af adskillige pakker med finanspolitiske konsolideringsforanstaltninger, som blev vedtaget mellem december 2024 og oktober 2025. I december 2024 vedtog parlamentet foranstaltninger, som omfattede en nominel fastfrysning af lønnen og

finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/MemberState_en.

⁸ [Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Rumæniens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag \(EUT C. C/2025/251, 10.2.2025\)](#).

⁹ Punkt 2 og bilag II (Sæt af reformer og investeringer, der ligger til grund for en forlængelse af tilpasningsperioden til syv år) i henstillingen af 21. januar 2025 finder fortsat anvendelse.

¹⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank: Det Europæiske Semester 2026 – Forårspakke (COM(2026) 200 final).

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen om tilpasning til øgede forsvarsudgifter inden for rammerne af stabilitets- og vækstpakten (C(2025) 2000 final af 19.3.2025).

¹² De årlige statusrapporter 2026 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹³ Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

pensionerne i den offentlige sektor i 2025 samt indtægtsforøgende foranstaltninger svarende til 0,3 % af BNP. I juli 2025 vedtog parlamentet nogle yderligere finanspolitiske konsolideringsforanstaltninger, som omfattede betydelige stigninger i skatteindtægterne (forhøjelse af momssatserne, udvidelse af grundlaget for sundhedsbidrag, forøgelse af punktafgifterne og en højere udbytteskattesats) samt en forlængelse af den nominelle fastfrysning af lønninger og pension til og med 2026. I september 2025 vedtog parlamentet også en stigning af den løbende beskatning af beboelsesejendomme og af miljøafgifterne. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 et underskud på 6,2 % af BNP i 2026 og 5,8 % af BNP i 2027. Faldet i 2026 afspejler hovedsagelig helårsvirkningen af ovennævnte foranstaltninger. Faldet i underskuddet i 2027 afspejler hovedsagelig det forventede fald i de offentlige investeringer efter udløbet af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Den finanspolitiske situation i Rumænien er stadig sårbar. I lyset af den aktuelle politiske situation er vurderingen præget af stor usikkerhed, og den finanspolitiske tilpasning, der stadig er nødvendig i 2026 og derefter er behæftet med gennemførelsesmæssige risici.

- (13) Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs¹⁴, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, kontraktiv med 2,2 % af BNP i 2025. Den forventes at være kontraktiv med 2,5 % af BNP i 2026 og med 0,7 % af BNP i 2027.
- (14) Ifølge data fra Eurostat¹⁵ steg Rumæniens offentlige gæld fra 54,8 % af BNP ved udgangen af 2024 til 59,3 % af BNP ved udgangen af 2025. Stigningen i gældskvoten i 2026 afspejler hovedsagelig store primære underskud og en forventet stigning i rentebetalingerne. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes gældskvoten ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 at stige til 61,6 % ved udgangen af 2026 og yderligere til 63,4 % ved udgangen af 2027. Stigningen i 2026 og 2027 afspejler hovedsagelig de store primære underskud i perioden.
- (15) Ifølge data fra Eurostat¹⁶ udgjorde Rumæniens samlede offentlige forsvarsudgifter 1,5 % af BNP i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes forsvarsudgifterne at udgøre 1,7 % af BNP i 2026 og 1,8 % af BNP i 2027.
- (16) Unionen står fortsat over for en risiko for afbrydelser i energiforsyningen og høj prisvolatilitet, som forværres yderligere af geopolitiske spændinger, der påvirker de globale olie- og gaskræder. Erfaringerne fra energikrisen i 2022-2023 har vist, at brede og ikke-målrettede foranstaltninger har betydelige finanspolitiske omkostninger og er socialt og økonomisk ineffektive. Siden krigen brød ud i Mellemøsten i februar 2026, har Rumænien vedtaget finanspolitiske foranstaltninger til at afbøde

¹⁴ Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

¹⁵ Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

¹⁶ Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsskategorier for offentlig forvaltning og service (COFOG).

virkningerne af høje energipriser for husholdninger og virksomheder¹⁷. Disse omfatter en ikke-målrettet nedsættelse af punktafgifterne på dieselprodukter indtil udgangen af juni 2026 og målrettet statsstøtte til landbrugere og visse virksomheder, som er budgetteret indtil september 2026. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 forventes de finanspolitiske omkostninger ved disse foranstaltninger at udgøre mindre end 0,1 % af BNP i 2026. Hvis foranstaltningerne forbliver i kraft indtil udgangen af 2026, vil de finanspolitiske omkostninger ifølge Kommissionens estimater udgøre 0,1 % af BNP i 2026.

- (17) Ifølge Kommissionens beregninger steg Rumæniens nettoudgifter med 0,5 % i 2025. Væksten i nettoudgifterne i 2025 er under den anbefalede maksimale vækstrate.
- (18) Ifølge Kommissionens beregninger forventes Rumæniens nettoudgifter at stige med 1,8 % i 2026 og med 2,3 % samlet set i 2025 og 2026. Den forventede vækst i nettoudgifterne i 2026 er under den anbefalede maksimale vækstrate. For 2025 og 2026 samlet set ligger den forventede kumulerede vækstrate for nettoudgifterne også under den anbefalede maksimale vækstrate.
- (19) I henstillingen om godkendelse af Rumæniens mellemfristede plan præciseres det sæt reformer og investeringer, der ligger til grund for forlængelsen af tilpasningsperioden, sammen med en tidsplan for gennemførelsen heraf. Under hensyn til oplysningerne i Rumæniens årlige statusrapport finder Kommissionen, at gennemførelsen af de vigtigste elementer af disse reformer og investeringer, som skulle være gennemført pr. 30. april 2026, generelt er godt på vej. Det forberedende tekniske arbejde med reformen af lønsystemet i den offentlige sektor er i gang, og en ny lov forventes vedtaget i løbet af sommeren 2026. Der bør træffes visse yderligere foranstaltninger inden for skatteforvaltning, navnlig for at nedbringe Rumæniens meget store efterlevelseshæder med hensyn til moms. Arbejdet pågår også med reformen af ejendomsbeskatningen, herunder med udviklingen af et IT-systemet til automatisk ejendomsvurdering, operationaliseringen af specialenheden for overvågning af offentlige udgiftssystemer samt reformen af virksomhedsfinansieringssystemet. Kommissionen mener, at Rumænien overordnet set har opfyldt sine forpligtelser på tilfredsstillende vis¹⁸.
- (20) En styrkelse af budgetprocedurene, der fører til bedre kontrol med offentlige investeringer, ville være særdeles gavnligt for at holde budgetunderskuddet i Rumænien under kontrol. I de seneste år har der været en tendens til at overskride udgifterne i forhold til budgetplanerne som følge af manglende koordinering mellem de fagministerier, der har ansvaret for investeringerne, og finansministeriet. Et investeringsplanlægningsdokument, der afspejler alle investeringsforpligtelser på mellemlang sigt, herunder deres kapitalbehov i hele livscyklussen, ville skabe klarhed over finansieringsbehovene og om, hvorvidt der er finansiering til rådighed ud over det årlige budgetår. Desuden mangler der mekanismer til at sikre, at der er finansiering til rådighed ud over det årlige budgetår, samt til at begrænse omdirigering af midler til andre formål. Denne samlede situation bidrager til årlige budgetunderskud, der er større end forventet. Skatteopkrævningen bør også øges, navnlig ved at momsgabet og gabet i selskabsskatten reduceres, idet de i øjeblikket udgør henholdsvis 30 % og

¹⁷ Situationen på skæringsdatoen for Kommissionens forårsprognose 2026 (4. maj 2026).

¹⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank: Det Europæiske Semester 2026 – Forårspakke (COM(2026) 200 final).

44 %, hvilket er de højeste niveauer i EU. På mellemlang sigt og i overensstemmelse med den finanspolitiske holdbarhed ville det være hensigtsmæssigt at overveje en reduktion af skattebeløbet på arbejde for personer med lav indkomst, der i øjeblikket står over for en forholdsvis høj byrde.

- (21) De gennemførte generelle og særlige pensionsreformer er afgørende for at værne om de offentlige finanser og sikre retfærdigheden i Rumæniens pensionssystem. Der er behov for yderligere indsats for at sikre finanspolitisk holdbarhed, herunder med hensyn til at udforme og gennemføre en lønreform i den offentlige sektor.
- (22) Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk, på en meningsfuld måde og i rette tid for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af Unionens finansieringsinstrumenter, herunder også i forbindelse med det europæiske semester.
- (23) Hvad angår tempoet for gennemførelsen af programmer vedrørende samhørighedspolitikken, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Samhørighedsfonden, ligger Rumænien over gennemsnittet for EU både med hensyn til projektudvælgelse og udbetalinger. Det er vigtigt at opretholde det nuværende momentum og samtidig sikre, at investeringerne skaber størst mulige konkrete resultater. Rumænien har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst. Ikke desto mindre kan der være behov for at styrke gennemførelsen på visse områder yderligere, herunder med hensyn til afbødning af sociale og økonomiske virkninger af dekarboniseringen af landets økonomi og den retfærdige omstilling, med særlig opmærksomhed på de territorier, der er mest berørt af denne omstilling. Rumænien skal fremskynde anvendelsen af FRO, idet midlerne skal være udbetalt inden udgangen af 2026. Det er vigtigt, at de nye investeringer, som Rumænien har udpeget i sin midtvejs gennemgang af midlerne under samhørighedspolitikken, navnlig investeringer knyttet til de fem prioriteter i forordningen om midtvejs gennemgangen¹⁹, gennemføres hurtigt og effektivt.
- (24) Rumænien står over for adskillige udfordringer relateret til kvaliteten og effektiviteten af den offentlige forvaltning, forberedelsen og prioriteringen af store projekter, dekarboniseringen af økonomien og energiproduktionen, social beskyttelse og adgang til væsentlige tjenesteydelser, deltagelse på arbejdsmarkedet og kompetencemangel samt fattigdom og social udstødelse.
- (25) Svag offentlig forvaltning og svage institutioner belaster fortsat erhvervsklimaet. Selv om der findes en formel ramme for udarbejdelse af lovgivning af høj kvalitet, er gennemførelsen heraf ikke konsekvent. Der er fortsat mangler i forbindelse med offentlige høringer og konsekvensanalyser, som ofte stadig er formalistiske. Civilsamfundsorganisationer og virksomheder giver stadig udtryk for bekymringer vedrørende offentlige høringer med meget stramme frister og ringe hensyntagen til deres bemærkninger. Offentlige høringer ville have gavn af en tidligere inddragelse af interessenter i politikcyklussen, mens lovgivningens kvalitet kunne forbedres ved at styrke embedsmændenes kapacitet til at udarbejde lovgivningsmæssige

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/1914 af 18. september 2025 om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejs gennemgangen.

konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer. Forudsigeligheden i beslutningstagningen og retssikkerheden er fortsat en stor udfordring som følge af den hyppige anvendelse af regeringens hastedekreter i lovgivningsprocessen. Rumænien hører desuden til de lande, der klarer sig svagest med hensyn til regelbyrden, og 66 % af virksomhederne betragter erhvervsregulering som en hindring for langsigtede investeringer. På trods af forbedringer ligger tilgængeligheden af digitale offentlige tjenester for virksomheder og borgere langt under EU-gennemsnittet (55 % mod EU: 86 %; 63 % mod EU: 82 %). Der er behov for yderligere indsats for at sikre interoperabilitet på tværs af alle forvaltningsniveauer, fastsætte klarere servicestandarder og forbedre gennemsigtigheden og brugeroplevelsen i forbindelse med digitale offentlige tjenester. Rumænien ville drage fordel af en styrket gennemførelse af rammerne for virksomhedsledelse af statsejede virksomheder, herunder med hensyn til tilstrækkelig gennemsigtighed og konkurrence ved udnævnelser til bestyrelser, konsekvente mandater og anvendelsen af resultatbaseret aflønning.

- (26) På trods af den indsats, der blev gjort i 2025, peger tilbagevendende forsinkelser i gennemførelsen af EU-programmer, herunder genopretnings- og resiliensfaciliteten, på vedvarende svagheder i den offentlige forvaltnings evne til at planlægge, organisere og gennemføre komplekse projekter. Konkurrencen i offentlige udbud er begrænset, der er fortsat mangler i planlægningen og udbudsforberedelsen, og offentlige udbud er stadig et højrisikoområde for korrupsion og svig. Gennemførelsen af foranstaltninger til klimatilpasning og investeringer i miljøinfrastruktur, navnlig inden for vandforvaltning og -resiliens, affaldshåndtering og cirkulær økonomi samt naturbaserede løsninger, hæmmes af manglende ekspertise og ressourcer på alle territoriale forvaltningsniveauer samt af systemiske svagheder i styringen og de administrative procedurer, den strategiske planlægning, håndhævelsen og dataindsamlingen. Samtidig er økosystemer og biodiversitet, herunder marine økosystemer, stadig presset. Der er fortsat store mangler i jernbane- og vejinfrastrukturen (herunder modstandsdygtighed over for klimaændringer), moderniseringen af rullende materiel, konnektiviteten i fjerntliggende områder og på tværs af grænserne som følge af en ujævn gennemførelse af TEN-T, mens fornyelsen af bilparken fortsat går langsomt, og resultaterne vedrørende trafiksikkerhed fortsat er blandt de svageste i EU. En afhjælpning af disse investeringsbehov ville understøtte økonomisk vækst samt regional konvergens, eftersom BNP pr. indbygger i hovedstadsregionen er væsentligt højere end i nogen anden region i landet. Selv om der er truffet visse foranstaltninger til at fremme private investeringer, kunne virksomhedernes adgang til bank- og ikkebankfinansiering, navnlig for SMV'er, lettes, da detailinvestorer og institutionelle investorer deltagelse på kapitalmarkederne fortsat er lav, og den finansielle forståelse er svag. Både de offentlige og erhvervslivets udgifter til forskning og innovation er blandt de laveste i EU, mens forskeres karrierer og samarbejdet mellem erhvervsliv og den akademiske verden (og den deraf følgende teknologioverførsel) bør styrkes. For at tackle disse komplekse udfordringer ville Rumænien drage fordel af at styrke den administrative kapacitet på alle forvaltningsniveauer.
- (27) Selv om Rumænien har gjort visse fremskridt med at dekarbonisere sit energimiks – navnlig ved at nedlukke kul- og brunkulsfyret kapacitet under genopretnings- og resiliensplanen – er der behov for yderligere indsats for at fastholde energiomstillingen. Landets energisystem er stadig yderst afhængigt af fossile brændstoffer, som ofte fastsætter elprisen på et højt niveau på markedet. En udfasning af kul og en begrænsning af anvendelsen af naturgas ved at erstatte dem med renere

alternativer ville beskytte Rumæniens økonomi bedre mod fremtidige prishok på fossile brændstoffer, øge energiforsyningsikkerheden og i sidste ende styrke konkurrenceevnen gennem lavere energipriser.

- (28) Der er gjort visse fremskridt med at udvide produktionen af vedvarende energi i de seneste år, og genopretnings- og resiliensplanen indeholder foranstaltninger, der har til formål at reformere de lovgivningsmæssige rammer for at fremme udbredelsen af vedvarende energikilder. De udfordringer, der blev identificeret i 2025, består imidlertid fortsat. Rumænien står over for flere hindringer for udbredelsen af vedvarende energikilder, navnlig uforudsigelige lovgivningsmæssige rammer, prisusikkerhed, byrdefulde tilladelsesprocedurer og uklare regler for arealanvendelse. Der er behov for yderligere investeringer for at forbedre systemets fleksibilitet, navnlig i netinfrastrukturen, samt for lovgivningsmæssige reformer for at forenkle og fremskynde tilladelsesprocedurerne og dermed fremme yderligere udbredelse af vedvarende energi. Rumænien er på vej til at nå målet for grænseoverskridende sammenkobling på 15 % for 2030, men kapaciteten er stadig utilstrækkelig, og fremskridtene er langsomme. Der er mulighed for yderligere koordinering med nabolandene (Bulgarien, Ungarn, Moldova og Ukraine) med henblik på at styrke markedsintegrationen i regionen yderligere.
- (29) Rumænien yder stadig subsidier til fossile brændstoffer, mens varmesektoren, der i høj grad er afhængig af gas, fortsat i vid udstrækning ikke er blevet reformeret. Den nuværende mangel på et klart forløb for udfasning af disse subsidier inden 2030 modvirker imidlertid incitamenterne til elektrificering og hæmmer dekarboniseringen af energimikset. Det er særlig vigtigt at udfase subsidier til fossile brændstoffer, som ikke på målrettet vis afhjælper energifattigdom og/eller ikke er begrundet i reelle hensyn til energiforsyningsikkerheden. På grund af et ugunstigt forhold mellem el- og gaspriserne (som subsidier til fossile brændstoffer delvis bidrager til) er andelen af elektricitet i energiforbruget forblevet stort set uændret i det seneste årti. Høje energipriser påvirker de energiintensive industrier og konkurrenceevnen. Industrisektoren er domineret af processer med begrænset fleksibilitet (f.eks. stål/aluminium, cement og glas), hvilket begrænser efterspørgselsreaktionen. Desuden indeholder Rumæniens genopretnings- og resiliensplan og programmer under samhørighedspolitikken flere store investeringer i energieffektivitet i boliger og offentlige bygninger, men fremskridtene har været langsomme, og der er fortsat udfordringer relateret til boligkvaliteten. Der er behov for yderligere politiske indsats for at fremskynde udbredelsen af ny kapacitet til produktion af vedvarende energi, mindske afhængigheden af fossile brændstoffer for at muliggøre dekarboniseringen af den tunge industri og reducere energiforbruget, navnlig i transportsektoren og bygningsmassen.
- (30) I lyset af den afgørende rolle, som menneskelig kapital spiller med hensyn til at øge Unionens konkurrenceevne og strategiske autonomi, henstillede Rådet i 2026, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger til hurtigt at håndtere de strukturelle udfordringer relateret til menneskelig kapital for så vidt angår færdigheder og uddannelse, som hæmmer konkurrenceevnen. De landespecifikke henstillinger, som rettes til Rumænien i 2026, kan bidrage til gennemførelsen af Rådets henstilling om den menneskelig kapital i Unionen.
- (31) Kvinders arbejdsmarkedsdeltagelse er blandt de laveste i EU (57,8 % mod EU-gennemsnittet på 71,1 %). Unge har vanskeligt ved at komme i formel beskæftigelse, eftersom ungdomsarbejdsløsheden var blandt de højeste i EU, og andelen af unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, er væsentligt højere end EU-

gennemsnittet (19,4 % mod 11,1 % i EU). Desuden er beskæftigelsen blandt personer med handicap fortsat lav, eftersom forskellen i beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap ligger betydeligt over EU-gennemsnittet, og deres arbejdsmarkedsdeltagelse sidst i arbejdslivet er blandt de laveste i EU. En øget deltagelse på arbejdsmarkedet blandt kvinder, unge og personer med handicap kunne afbøde negative demografiske virkninger ved at øge den tilgængelige arbejdsstyrke og støtte den økonomiske udvikling. Det ville være vigtigt at tage fat på udfordringer vedrørende aktiveringsforanstaltningernes effektivitet, den begrænsede indmeldelse af børn under tre år i førskoleundervisning og børnepasning (11,4 % mod EU-gennemsnittet på 39,2 %), navnlig i landdistrikter, samt arbejdspladser tilgængelighed og tilpasning for personer med handicap for at støtte deres inklusion på arbejdsmarkedet. Samtidig er Rumænien et af de lande, der præsterer dårligst i EU, når det kommer til fattigdom blandt personer i arbejde (10,7 % af den beskæftigede befolkning mod 8,3 % i EU i 2025) – hovedsagelig blandt selvstændige – til trods for at andelen er faldet støt siden 2016, hvor den lå på 18,6 %. Sideløbende hermed er den gennemsnitlige realløn steget betragteligt i samme periode. Rumænien kunne overveje at forbedre målretningen af og finansieringen til arbejdsmarkedsaktiveringsforanstaltninger og flytte fokus fra beskæftigelsestilskud til uddannelse, opsøgende indsats og digitalisering af tjenester.

- (32) Rumænien har gennemført omfattende reformer på uddannelses- og kompetenceområdet for at støtte kompetenceudviklingen. På trods af denne indsats består der fortsat udfordringer med at reducere tidligt skolefrafald, styrke grundlæggende færdigheder og grundlæggende digitale færdigheder, øge effektiviteten af erhvervsuddannelserne og tilpasse uddannelsesresultaterne til arbejdsmarkedets behov. Andelen af unge voksne, der forlader uddannelse og erhvervsuddannelse tidligt, er fortsat betydelig på trods af et støt fald på EU-plan og er endnu højere i landdistrikter (23,7 % mod 4,6 % i byer), i mindre byer og forstæder samt blandt romaer og personer med handicap. Lave grundlæggende færdigheder blandt unge rumænere hæmmer konkurrenceevnen og udviklingen af menneskelig kapital, idet over 40 % af de 15-årige ikke opnår minimumsniveauet i matematik, læsning og naturvidenskab (mod et EU-gennemsnit på under 30 %), hvilket afslører systemiske problemer med undervisningens kvalitet, idet elever i landdistrikter klarer sig markant dårligere end elever i byområder. Desuden har kun 66,5 % af de voksne i landdistrikter afsluttet grundskoleuddannelse (mod 94,7 % i byer), og 6,6 % har gennemført videregående uddannelse (mod 37,3 % i byer). Derudover begrænser voksnes lave deltagelse i læring kompetenceudviklingen og karriereudviklingen. Hvis disse udfordringer håndteres, vil det også bidrage til at forbedre jobkvaliteten. Den markante mangel på grundlæggende digitale færdigheder udgør en risiko for den økonomiske udvikling og den sociale inklusion. Kun 7,2 % af dem, der for nylig havde deltaget i erhvervsrettet uddannelse, modtog arbejdsbaseret læring som led i deres uddannelse (mod et EU-gennemsnit på: 65,2 %). Desuden fører uoverensstemmelsen mellem arbejdsstyrkens færdigheder og arbejdsgivernes behov, herunder en vedvarende mangel på STEM-kandidater, til kompetencemangel, navnlig i sektorer, der er relevante for den grønne omstilling, og udgør en væsentlig begrænsning for virksomhederne. For at tackle disse udfordringer ville Rumænien have gavn af at mindske strukturelle uddannelseskløfter, sikre livslang læring og gøre bedst mulig brug af tilgængelige data om kompetencebehov og kompetenceudvikling.
- (33) De sociale forhold forbedres fortsat, men Rumænien har stadig en af de højeste andele i EU af befolkningen, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse, og børnefattigdommen og den sociale udstødelse er særlig høj (32,8 % mod et EU-

gennemsnit på 24,2 %). Sårbare grupper, såsom romaer, personer med handicap, lavtuddannede befolkningsgrupper og personer, der bor i landdistrikter, har forhøjede risici. Virkningen af sociale overførsler (ekskl. pensioner) på reduktionen af fattigdom var begrænset (18,8 % mod et EU-gennemsnit på: 34,4 %), og udgifterne til social beskyttelse er ligeledes fortsat blandt de laveste i EU. Sociale, sundheds- og uddannelsestjenester er fortsat ujævnt tilgængelige, og personer i landdistrikter og marginaliserede befolkningsgrupper såsom romaer har vanskeligt ved at få adgang til dem. Uden bedre koordinering mellem centralt og lokalt niveau, herunder om indsamling og udveksling af data, er evidensgrundlaget for at vurdere behovet for sociale boliger og hensigtsmæssigheden af bestanden af sociale boliger fortsat begrænset. Den forebyggelige og behandlingsbare dødelighed var fortsat meget høj, mens en svag primær sundhedspleje, også som følge af personalemangel, yderligere fører til undgåelig brug af hospitalsydelser, som ikke er omkostningseffektivt, og begrænser mulighederne for tidlig indsats. Tilgængeligheden af langtidspleje og sociale tjenester er fortsat utilstrækkelig, navnlig hvad angår hjemmepleje og ambulante samfundsbaseerede tjenester med henblik på at sikre et uafhængigt liv for personer med handicap, hvilket hindrer afinstitutionaliseringen. En håndtering af disse udfordringer ville også bidrage til at understøtte opadgående social konvergens i overensstemmelse med Kommissionens tjenestegrenes landeanalyse i anden fase på grundlag af rammen for social konvergens⁽²⁰⁾. Rumænien ville have gavn af at forbedre den sociale beskyttelsesordnings dækning og tilstrækkelighed, også for selvstændige, styrke koordineringen på tværs af forvaltningsniveauer og foretage yderligere investeringer i tilgængelige tjenester for at reducere fattigdom og fremme social inklusion.

- (34) I lyset af Kommissionens dybdegående undersøgelse og konklusionerne om tilstedeværelsen af uforholdsmæssigt store ubalancer afspejler henstilling 1, 2 og 3 henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De politiske tiltag, der er nævnt i henstilling 1, bidrager til at afhjælpe sårbarheder relateret til store finanspolitiske og eksterne underskud. De politiske tiltag, der er nævnt i henstilling 2 og 3, bidrager til at afhjælpe sårbarheder relateret til konkurrenceevnen,

HENSTILLER, at Rumænien i 2026 og 2027 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. fortsat overholde de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som henstillet af Rådet den 8. juli 2025 med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør; øge forsvarsudgifterne og styrke forsvarsberedskabet og samtidig garantere udgiftseffektivitet og gradvist tilpasse budgettet til strukturelt højere forsvarsudgifter; sikre, at alle foranstaltninger, som træffes for at afbøde konsekvenserne af stigende energipriser, er af midlertidig karakter, fokuserer på at beskytte sårbare husstande eller på at dække behovene hos energiintensive selskaber og fastholder incitamentet til energibesparelser, samtidig med at det sikres, at deres finanspolitiske omkostninger er forenelige med forpligtelserne i henhold til EU's finanspolitiske ramme; træffe yderligere afgørende foranstaltninger for at sikre holdbarheden af de offentlige finanser, bl.a. ved fuldt ud at gennemføre de generelle og særlige pensionsreformer, udforme og gennemføre en reform af lønningerne i den offentlige sektor, der bidrager til finanspolitisk konsolidering og større retfærdighed, og styrke budgetprocedurerne for at sikre bedre kontrol med offentlige investeringer;

²⁰ [SWD\(2026\)122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\)](#), 2026.

øge den samlede skatteopkrævning målt i BNP ved at fokusere på at mindske momsgabet og gabet i selskabsskatten

2. sikre videreførelsen af de reformer og investeringer, der er gennemført inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten; opretholde gennemførelsestempoet for programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, hvor det er relevant med udgangspunkt i omfordelingen til strategiske prioriteter og fleksibiliteten som led i midtvejsgennemgangen inden for rammerne af samhørighedspolitikken
3. fremme konkurrenceevnen og mindske territoriale forskelle ved at fremme private investeringer, herunder i forskning og innovation, og sikre stabile langsigtede offentlige investeringer i forskning og udvikling; forbedre kvaliteten og effektiviteten af den offentlige forvaltning på og på tværs af alle forvaltningsniveauer, fremme digitaliseringen af offentlige tjenester og øge beslutningstagningens forudsigelighed og kvalitet gennem passende høringer af interessenter, effektive konsekvensanalyser og strømlinede administrative procedurer; styrke gennemførelsen af rammen for virksomhedsledelse for statsejede virksomheder og samtidig fremme sektorens økonomiske effektivitet og rationalisering; sikre, at modne offentlige investeringer gennemføres rettidigt, herunder gennem effektive offentlige udbudsprocedurer; lette investeringer i miljøinfrastruktur og i bæredygtig og sikker transport, bl.a. for at øge forbindelsesmulighederne i fjerntliggende områder og landdistrikter samt klimamodstandsdygtigheden
4. yderligere dekarbonisere energisektoren ved at øge elsystemets fleksibilitet og netkapacitet, fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder samt øge grænseoverskridende sammenkoblinger og handelen med elektricitet; øge andelen af vedvarende energi, opgradere fjernvarmeproduktionen og tilknyttet infrastruktur, så de opfylder højeffektivitetsstandarder, gennemføre energieffektivitetsrenoveringer af bygninger og udfase subsidier til fossile brændstoffer i varmesektoren
5. styrke arbejdsmarkedsdeltagelsen blandt underrepræsenterede grupper ved at forbedre effektiviteten af aktive arbejdsmarkedspolitikker, arbejdspladsernes tilgængelighed og deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning; afhjælpe kompetencemangel ved at reducere tidligt skolefrafald, styrke grundlæggende og arbejdsmarkedsrelevante færdigheder, bl.a. gennem løbende voksenuddannelse, øge effektiviteten af erhvervsuddannelserne samt gøre bedst mulig brug af viden om kompetencebehov i uddannelses- og kompetencepolitikkerne, navnlig i landdistrikter
6. reducere risikoen for fattigdom og social udstødelse ved at udvide den sociale beskyttelse og forbedre dens effektivitet, herunder gennem bedre adgang til tjenester af høj kvalitet med fokus på primær og forebyggende sundhedspleje, langtidspleje samt sociale, uddannelsesmæssige og beskæftigelsesmæssige tjenester, navnlig for dårligt stillede grupper, samtidig med at den finanspolitiske holdbarhed opretholdes.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*